

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 18. 1. 2020

Število objav: 10

Internet: 6

Tisk: 4

Spremljane teme:

Inženirska ...: 1

Inženirska ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 0

Zakon ... načrtovanju: 0

Zakon ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih ...: 0

Svetovni ... 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 9

Internet	Naslov	Kako hrup vetrnih elektram vpliva na zdravje		
Zaporedna št. 1	Medij	Primorske.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 17. 1. 2020		
Stran v zbirki: 6	Avtor	Petra Mezinec		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...so glavne spremembe, ki jih v življenjski prostor ljudi in živali prinašajo vetrne elektrarne. Na sredinem posvetu v prostorih ljubljanske Fakultete za gradbeništvo in geodezijo so se posvetili predvsem tretjemu, motečemu hrupu. Čeprav je vpliv hrupa na zdravje ljudi težko dokazati, pa so strokovnjaki prepričani, da...			

Tisk	Naslov	Kitajci, Turki, Avstrijci, Slovenci ... vsi bi drugi tir		
Zaporedna št. 2	Medij	Delo, Slovenija	Stran: 17	Površina: 692 cm ²
	Rubrika, Datum	Gospodarstvo; 18. 1. 2020		
Stran v zbirki: 8	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...razred SB5 (po slovenski bonitetni lestvici). Ta razred namreč predvideva, da gre za uspešne družbe, ki bi lahko preživele tudi morebitne krizne čase v gradbeništvu . Komisija javnega naročila bo vse ponudbe ocenila in o njih odločila predvidoma v 90 dneh. V tem času bodo odločili, ali prijavljena podjetja izpolnjujejo...			

Tisk	Naslov	Gradbeništvo v EU novembra nekoliko zraslo		
Zaporedna št. 3	Medij	Delo, Slovenija	Stran: 17	Površina: 26 cm ²
	Rubrika, Datum	Gospodarstvo; 18. 1. 2020		
Stran v zbirki: 9	Avtor	G. R.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Podatki Gradbeništvo v EU novembra nekoliko zraslo Obseg gradbenih del v območju evra je bil novembra 0,7 odstotka večji kot oktobra, v celotni EU pa se je povečal za 1,1 odstotka....			

Tisk	Naslov	Sanjaj tudi, ko razmere niso sanjske		
Zaporedna št. 4	Medij	Dnevnik, Slovenija	Stran: 13	Površina: 480 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 18. 1. 2020		
Stran v zbirki: 11	Avtor	Tonja Blatnik		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji		
Povzetek	intervju /Dr. Aida KamišaličLatifič, inženirka leta 2019 Sanjaj tudi, ko razmere niso sanjske / Tonja Blatnik \s Zenski inženirki se čudijo zgolj tisti, ki niso inženirji, meni zmagovalka izbora Inženirka leta. Je doktorica znanosti in soizumiteljica patenta, raziskovalka in predavateljica na			

Internet	Naslov	Tudi v letu 2020 bo treba biti na cestah potrpežljiv		
Zaporedna št. 5	Medij	Times.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 17. 1. 2020		
Stran v zbirki: 13	Avtor	P. K.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...infrastrukturo. Vseeno so nam ga predstavili in najprej povedali, da je največ sredstev namenjenih za novogradnje; za drugo cev karavanškega predora ter začetek graditve tretje razvojne osi na severnem in južnem delu ljubljanske obvoznice. Razložili so, da sicer dela, ki zahtevajo zaporo prometa, vsako leto začnejo po...			

Tisk	Naslov	Povečujejo se nekatera tveganja		
Zaporedna št. 6	Medij	Gorenjski glas, Slovenija	Stran: 13	Površina: 203 cm ²
	Rubrika, Datum	Ekonomija; 17. 1. 2020		
Stran v zbirki: 14	Avtor	Cveto Zaplotnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...iz trga nepremičnin, a se ob umirjanju rasti cen to tveganje zmanjšuje. Rast stanovanjskih posojil ostaja zmerna in stabilna, izpostavljenost bank do gradbeništva pa nizka.« Kreditno tveganje v bančnem sistemu ocenjujejo kot nizko, kar je predvsem posledica uspešnega znižanja nedonosnih posojil v' zadnjih letih....			

Internet	Naslov	Intervju: Daniela Brelih		
Zaporedna št. 7	Medij	Si24.news, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 17. 1. 2020		
Stran v zbirki: 16	Avtor	Uredništvo		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Se strinjam Ekologija, varčnost in uporaba naravnih materialov so pomembni elementi tudi v gradbeništvu . Zato si Daniela Brelih, direktorica podjetja Topdom, prizadeva za vpeljavo najsodobnejših trendov. V podjetju s približno 500 zaposlenimi skrbijo za...			

Internet	Naslov	Nemčija je lani dosegla zgolj 0,6 odstotno gospodarsko rast		
Zaporedna št. 8	Medij	Zadnjenovice.info, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 17. 1. 2020		
Stran v zbirki: 19	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...naložbe v stroje in opremo so se na drugi strani znižale. Izvoz je sicer rasel a precej počasneje kot v prejšnjih letih. Industrijska proizvodnja, razen gradbeništva je upadla za 0,5 odstotka. Statistični urad sicer še ni objavil popolnih podatkov za zadnje četrtletje lanskega leta, a ima dovolj podatkov za ustvarjanje...			

Internet	Naslov	Gradbeništvo v EU novembra nekoliko poraslo		
Zaporedna št. 9	Medij	Findinfo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 17. 1. 2020		
Stran v zbirki: 20	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	Luxembourg, 17. januarja (STA) - Obseg gradbenih del v območju evra je bil novembra za 0,7 odstotka večji kot oktobra, medtem ko se je v celotni EU povečal za 1,1 odstotka. Slovenija je bila med redkimi državami, kjer se je obseg gradbenih del zmanjšal, kažejo podatki Eurostata. Oktobra je panoga v			

Internet	Naslov	Tudi v letu 2020 bo treba biti na cestah potrpežljiv		
Zaporedna št. 10	Medij	Novice.svet24.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 17. 1. 2020		
Stran v zbirki: 22	Avtor	P. R.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...infrastrukturo. Vseeno so nam ga predstavili in najprej povedali, da je največ sredstev namenjenih za novogradnje; za drugo cev karavanškega predora ter začetek graditve tretje razvojne osi na severnem in južnem delu ljubljanske obvoznice. Razložili so, da sicer dela, ki zahtevajo zaporo prometa, vsako leto začnejo po...			

Kako hrup vetrnih elektrarn vpliva na zdravje

[Petra Mezinec](#) 7. Val 17. 01. 2020, 06.01

Izguba habitata, spremenjen videz okolja in hrup so glavne spremembe, ki jih v življenjski prostor ljudi in živali prinašajo vetrne elektrarne. Na sredinem posvetu v prostorih ljubljanske Fakultete za **gradbeništvo in geodezijo so se posvetili predvsem tretjemu, motečemu hrupu. Čeprav je vpliv hrupa na zdravje ljudi težko dokazati, pa so strokovnjaki prepričani, da so v prihodnosti potrebne dodatne in bolj poglobljene raziskave.**

Mednarodni znanstveni posvet o hrupu vetrnih elektrarn in možnih vplivih na življenjsko okolje so organizirali v Slovenskem društvu za akustiko (SDA) v sodelovanju s Fakulteto za **gradbeništvo** in geodezijo Univerze v Ljubljani. "Velik pomen pri ustvarjanju manj hrupnega življenjskega okolja igra ozaveščanje. S tem namenom smo pripravili posvet," je ob odprtju dogodka povedala predsednica društva **Mateja Dovjak**. "Hrup v življenjskem okolju je okoljski in javno zdravstveni problem. Prištevamo ga med okoljska bremena, takoj za onesnaženo kakovostjo zraka. Svetovna zdravstvena organizacija uvršča hrup vetrnih elektrarn med pomembne vire hrupa v življenjskem okolju," poudarja.

Kako hrup vetrnih elektrarn vpliva na spanec?

V Sloveniji so na Zavodu za varstvo pri delu sicer opravljali meritve hrupa vetrne elektrarne v Dolenji vasi, ki je ena od dveh vetrnih elektrarn v državi, a rezultatov zaenkrat še niso objavili. So pa precej bolj poglobljene raziskave izvajali v državah, kjer je vetrnih elektrarn več. **Branko Zajamšek** se na Inštitutu za zdravje spanca, ki deluje pod okriljem Univerze Flinders, ukvarja z merjenjem hrupa vetrnih elektrarn in njihovim vplivom na spanec. "Najzanimivejše dosedanje ugotovitve so, da je amplitudna modulacija tista lastnost hrupa vetrnih elektrarn, ki ima potencial za povečanje vznemirjenosti in tudi drugih težav pri spanju. To potrjuje smiselnost vključitve karakterizacije amplitudne modulacije v nacionalne smernice, kar je že praksa v nekaterih drugih zahodnih državah," je pojasnil.

"Hrup v življenjskem okolju je okoljski in javno zdravstveni problem. Prištevamo ga med okoljska bremena, takoj za onesnaženo kakovostjo zraka.

Mateja Dovjak, predsednica Slovenskega društva za akustiko

Hrup lahko na človeka vpliva neposredno prek fizioloških sprememb spanja ali posredno prek vznemirjenosti, ki nastane zaradi motenj vsakodnevnih aktivnosti s hrupom. Rezultati pa so lahko podobni, je poudaril Zajamšek: negativen vpliv na boleznin srca in ožilja.

V raziskavo vpliva hrupa vetrnih elektrarn na spanje so med drugim vključeni ljudje, ki se pritožujejo nad hrupom vetrnih elektrarn. V sklopu raziskave v laboratoriju sedem noči opazujejo udeleženci študije. Vendar pa je vpliv hrupa na kakovost spanja zelo težko dokazati, saj bi za detekcijo malih efektov potrebovali večji vzorec ljudi, kar pa je povezano z visokimi stroški, je pojasnil raziskovalec. Vendar to ne pomeni, da hrup ne

vpliva na kakovost spanca. "Hrup vetrnih elektrarn ima tudi druge dinamične karakteristike, kot je amplitudna modulacija, ki bi lahko odločilno prispevale k motnjam spanja. To je ena od stvari, ki jih skušamo zdaj dognati v naših raziskavah," je še povedal.

Toda Avstralija se od Slovenije razlikuje. Zakonodaja tam določa večjo oddaljenost vetrnih elektrarn od naselij. Takih velikih razdalj v Evropi ne moremo zagotoviti. Za razliko od Slovenije v Avstraliji velika večina vetrnih elektrarn obratuje brez težav in pritožb lokalnega prebivalstva, je še eno od razlik navedel Zajamšek. "Pri nekaterih vetrnih elektrarnah je odpor lokalnega prebivalstva velik. Pri tem ima lahko seveda nekaj vpliva tudi nezaželeni hrup, ki povzroča vznemirjenost, a pri tem ne gre pozabiti, da je vznemirjenost veliko bolj kompleksna in da je hrup le en del nje. Še veliko je drugih faktorjev, od psiholoških do ekonomskih. Vsi skupaj lahko vodijo do velikega upora. Velikokrat je zato odvisno, kako investitor vodi projekt. Investitorji bi morali biti transparentni, ne smejo zavajati, predvsem pa se morajo pogovarjati z lokalnim prebivalstvom," je še prepričan slovenski raziskovalec v Avstraliji.

Mnenja ljudi bi morali bolj upoštevati

Če je človekov odnos do vetrnih elektrarn (ali katerega koli drugega povzročitelja zvoka) negativen, bo temu primerna tudi stopnja motnje. "Subjektivnost vznemirjenosti je zelo težko oceniti in razumeti. Gotovo smo subjektivna bitja in tako tudi odreagiramo. Mnenja ljudi bi se moralo bistveno bolj upoštevati, več bi se morali pogovarjati z njimi. Hrupa vetrnih elektrarn se namreč ne da omejiti," je pojasnila **Sonja Jeram** iz Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

Merjenje vznemirjenosti in njenega vpliva na zdravje ljudi je še toliko težje, a raziskave iz tujine se vse bolj osredotočajo prav na te učinke. Danska kohortna študija je ugotovila, da je bilo prebivalcem, starejšim od 65 let, ki so izpostavljeni višjim ravнем hrupa vetrnih elektrarn, predpisanih več uspaval in v nekoliko manjši meri tudi antidepresivov, zaznali so tudi rahlo povečano tveganje za srčni infarkt pri najbolj izpostavljenih prebivalcih. Ni pa dokazane povezave med izpostavljenostjo hrupu in hipertenzijo, motnjami delovanja srčno žilnega sistema, sladkorno boleznijo in vplivov na novorojene otroke. Raziskava ni vključila oseb, mlajših od 25 let, poleg tega pa danska zakonodaja ne dovoljuje postavitve vetrnih elektrarn, kjer bi hrup v bližini bivališč presegal 44 decibelov pri hitrosti vetra osem metrov na sekundo, zato je razmeroma malo prebivalcev zunaj hiš izpostavljenih večjim ravнем hrupa, nad 42 decibelov, kjer bi pričakovali potencialno negativne učinke za zdravje.

Prav zaradi negotovosti vplivov na zdravje zato na inštitutu predlagajo večjo previdnost in dopolnitev uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju tako, da bodo v večji meri ščitile zdravje ljudi.

Odsotnost dokaza ne pomeni, da ni vpliva

Na pomanjkljivo vključevanje lokalnega prebivalstva pri umeščanju vetrnih elektrarn v okolje je opozoril **Diego Loredan** iz Civilne iniciative za zaščito Senožeških brd, ki si že vse od leta 2014 prizadeva za preprečitev postavitve novih vetrnih elektrarn na tem območju. V tem času je število civilnih iniciativ naraslo in se povežalo v združenje Zeleni krog.

Državi očitajo pomanjkljivo zakonodajo, ki ne ščiti zdravja in pravic prebivalcev. Tudi glede hrupa. Slovenska Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju namreč, tudi za hrup iz vetrnih elektrarn, dovoljuje v nočnem času jakost 48 decibelov, v dnevnem pa 58 decibelov. Za primerjavo, priporočilo Svetovne zdravstvene organizacije je 45 decibelov ali manj, je opozoril **Ferdinand Deželak** iz Zavoda za varstvo pri delu, kjer so edini v Sloveniji izvajali meritve hrupa vetrne elektrarne v Dolenji vasi.

06:03

<https://www.primorske.si/plus/7-val/kako-hrup-vetr...>

3 / 3

Amplitudno moduliran val, ki ga oddajajo vetrne elektrarne, je še posebej moteč, ker je konstanten, njegova značilnost pa z oddaljevanjem upada počasneje, kar v praksi pomeni, da ga lahko zaznamo tudi na kilometer oddaljeni točki. "Glede učinkov infra zvoka na zdravje ljudi je bilo narejenih veliko študij, a veliko ostaja nedorečenega. Vedeti moramo, da smo pred 40 leti verjeli, da azbest povzroča zgolj azbestozo. Danes pa vemo, kaj povzroča, podobno je bilo z živim srebrom v Idriji in svincem v Mežici. Pomembno je, da odsotnost dokaza ne pomeni dokazne odsotnosti."

Vetrne elektrarne niso edine, ki oddajajo infra zvok, infra zvok nastaja tudi v avtomobilu, je opozoril eden od udeležencev posveta, s čimer je želel povedati, da hrup iz vetrnih elektrarn ni moteč, a je Deželak odgovoril: "Hrup je nezaželen zvok. Ključna razlika je, da ima človek pri vožnji z avtomobilom nadzor, pri hrupu iz vetrne elektrarne pa ne."

Kitajci, Turki, Avstrijci, Slovenci ... vsi bi drugi tir

Proga Divača–Koper Med 31 ponudniki,

ki bi gradili največji infrastrukturni objekt v državi, je kar osem kitajskih, sedem turških in pet slovenskih

LJUBLJANA – »Če ne bo pritožb, bi glavna dela za gradnjo novega tira med Divačo in Koprom lahko oddali septembra, če pa bodo pritožbe, jih bomo oddali nekaj mesecev kasneje, ampak še zmeraj letos, saj je v postopku tega naročila možen samo en krog pritožb,« je povedal predsednik uprave 2TDK Dušan Zorko. Prepričan je, da veliko število prijavljenih in to, da na razpis ni bilo pritožb, potrjuje resnost pristopa.

BORIS ŠULIGOJ

Prvi krog naročila so izpeljali dva meseca pred zastavljenim rokom, in če ne bo večjih ovir, bi predore lahko prebili do konca leta 2023, kar bo omogočilo črpanje evropskih sredstev v višini nekaj več kot 200 milijonov evrov. Število prijavljenih kaže, da je javno naročilo poslovno vabljivo, saj je ponudbe oddalo kar 31 gradbenih podjetij, od tega osem kitajskih in sedem turških družb, pet slovenskih, pet avstrijskih, po ena slovaška, bosanska, češka, italijanska, španska in ena nemška. Med slovenskimi sta kot vodilna partnerja ponudbo oddala Kolektor CPG (z dvema turškima podjetjema), Gorenjska gradbena družba skupaj s CGP Novo mesto, koprski Makro 5 Gradnje je povezan z vodilnim partnerjem iz Italije, novogoriško podjetje Ginex International pa s kitajskim vodilnim partnerjem.

Član uprave 2TDK Marko Brezigar je pojasnil, da je javno naročilo razdeljeno v dva sklopa in poteka v dveh krogih. Za prvi sklop (trasa od Divače do Črnega kala s 25 kilometri predorov) je oddanih 15 ponudb, za drugega (od Črnega kala do Kopra, s skoraj 12 kilometri predorov in dvema viaduktoma) pa 14. Ponudniki so za oba sklopa skoraj isti, le eden (avstrijsko podjetje z dvema partnerjema) se je prijavil zgolj na kraški sklop.

Kaj bodo počeli v prvem krogu

V prvem krogu bodo preverjali

usposobljenost ponudnikov za gradnjo. Pregledali bodo reference, ali imajo vsaj osem ekip (s kadri in opremo), ki bodo hkrati 24 ur na dan, vse dni v letu gradile kraške predore (vsak predor bodo vrtali z dveh koncev hkrati), oziroma po šest ekip, ki bi hkrati gradile predore in viadukta na južnem delu trase. Preverjali bodo tudi opremo in seveda bonitetni razred. Razpis določa, da morajo izvajalci izpolnjevati vsaj bonitetni razred SB5 (po slovenski bonitetni lestvici). Ta razred namreč predvideva, da gre za uspešne družbe, ki bi lahko preživele tudi morebitne krizne čase v **gradbeništvu**. Komisija javnega naročila bo vse ponudbe ocenila in o njih odločila predvidoma v 90 dneh. V tem času bodo odločili, ali prijavljena podjetja izpolnjujejo pričakovane reference. Podjetja se bodo lahko pritožila, če z odločitvijo o njihovih referencah ne bodo zadovoljna. Te pritožbe pa naj bi pritožbeni organ rešil najkasneje v dveh do treh mesecih, torej do poletja. Zatem bodo izbrana podjetja pozvana samo še k ponudbi cene. Kasnejših pogajanj o ceni ne bo. Izbrano bo tisto podjetje, ki bo ponudilo najnižjo ceno. Vodstvo 2TDK je prepričano, da bi izvajalce lahko dobili najkasneje do konca leta.

V pomoč pri oblikovanju cenovne ponudbe bo seveda projekt za izvedbo del, ki je že izdelan (zdaj poteka revizija) in bo do podrobnosti natančno določal, katera dela vse je treba opraviti.

Na vprašanje, ali morda pričakujejo nižje ponudbe od tega, kar za omenjena dela predvideva investicijski program (to je nekaj manj kot 700 milijonov evrov), nam v 2TDK niso mogli odgovoriti, so pa pojasnili, da bodo imele vse družbe enake možnosti, četudi niso iz EU. Prav zaradi velike konkurence kitajskih in turških družb pa poznavalci že menijo, da bodo cene nižje od predvidenih v investicijskem programu.

Koliko javnih naročil

bo še izpeljal 2TDK

Letos bo 2TDK izpeljal še štiri mednarodna javna naročila. S prvim bodo izbrali nadzornega inženirja, ki bo nadziral gradnjo, z drugim pa tako imenovani neodvisni »priglašeni organ«, ki ves čas gradnje nadzira, ali se gradi interoperabilna železniška proga, po kateri lahko vozijo vsi vlaki po evropskih standardih. Sledila bosta še razpisa za zunanji nadzor kakovosti izvedbe del ter za gradnjo tirov in celotnega zgornjega ustroja (pogonsko in signalnovarnostno omrežje, katerega vrednost ocenjujejo na dodatnih okoli 200 milijonov evrov).

Vodstvo 2TDK zatrjuje, da so celoten načrt za izvedbo te največje infrastrukturne naložbe v samostojni državi zastavili tako, da bi bila lahko dokončana v času, ko tudi sosedje hitijo z velikimi posodobitvami železniškega omrežja. Samo Avstrija bo na treh večjih točkah do leta 2026 vložila 17,3 milijarde evrov, Italija in Francija 25 milijard evrov za progo med Lyonom in Torinom, Švica 10,7 milijarde, Hrvaška do leta 2030 4,75 milijarde in Madžarska za progo med Budimpešto in Beogradom 3,3 milijarde evrov.

Novi tir bo na progi med Divačo in Koprom omogočil potniškimi vlakom 17 minut krajši potovalni čas, tovornim vlakom pa 30 minut krajši čas (danes traja od ene do dve uri). Ena lokomotiva bo namesto 700-tonskega vlaka vlekla 1200-tonske kompozicije, hitrost potniških vlakov bo 1609, tovornih pa 120 kilometrov na uro.

Dušan Zorko je izrazil razočaranje, ker Državna revizijska komisija že peti mesec ni odločila v pritožbi glede gradnje mostov čez Glinščico. »Prepričani smo, da bo rešitev DKOM še pravočasna oziroma da se bodo gradnje predorov z dveh koncev lahko lotili tudi drugače, je še povedal pri mož 2TDK.

Novi tir bo na progi med Divačo in Koprom omogočil potniškim vlakom 17 minut krajši potovalni čas.

Letos bo 2TDK izpeljal še štiri mednarodna javna naročila.

V prvem krogu bodo preverjali usposobljenost ponudnikov za gradnjo.

Če bo vse teklo gladko, bi dela na projektu drugi tir lahko oddali do konca leta. FOTO JURE ERŽEN

Podatki Gradbeništvo v EU novembra nekoliko zraslo

Obseg gradbenih del v območju evra je bil novembra 0,7 odstotka večji kot oktobra, v celotni EU pa se je povečal za 1,1 odstotka. **Slovenija je bila med redkimi državami, kjer se je obseg gradbenih del zmanjšal, kažejo podatki Eurostata.** Oktobra je panoga v območju evra upadla za pol odstotka, v vseh 28 članicah Unije pa za 0,4 odstotka, poroča STA. G. R.

INTERVJU / Dr. Aida Kamišalić Latifić, inženirka leta 2019

Sanjaj tudi, ko razmere niso sanjske

✓ Tonja Blatnik

Ženski inženirki se čudijo zgolj tisti, ki niso inženirji, meni zmagovalka izbora Inženirka leta. Je doktorica znanosti in soizumiteljica patenta, raziskovalka in predavateljica na Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru, njeno strast pa podžiga tehnologija veriženja blokov.

Kaj vam pomeni priznanje?

Ga razumete tudi v vlogi odstranjevalca spolnih predsodkov v sferi tehnike in naravoslovja?

Zelo sem ponosna na to priznanje. Gre za potrditev mojega dosedanjega inženirskega dela in je tudi spodbuda ter obveza za naprej. Ponujena mi je možnost, da pomagam odstranjevati stereotipe o moških in ženskih poklicih, še zlasti tiste o vlogi žensk v tehniki. Zato ima to priznanje še toliko večjo težo.

V Slovenijo ste prišli leta 1992 kot begunka. Kako vas je zaznamovala begunska izkušnja, izkušnja vojne?

Vojno sem doživela stara 12 let in je dejansko prekinila moje brezbrizno otroštvo. Oče je zelo hitro dobil zaposlitev v Sloveniji in smo lahko zaživeli relativno normalno življenje. V tistem trenutku sem se zavedla, da ti lahko vzamejo vse, le znanja ne. In to je postalo moje vodilo.

Kako v luči tega gledate na begunsko krizo danes?

Leta 1992 je bilo vse drugače. Nekoč smo živeli v skupni državi in smo kot begunci bili v Sloveniji absolutno sprejeti. Na vsakem koraku so nam pomagali, nikoli ni bilo negativnega prizvoka v begunski zgodbi. Žal so razmere zdaj nekoliko drugačne. Sama ne morem mimo tega, da sem bila begunka, in vem, kaj to pomeni. Z lastnim primerom pa kažem, kaj se lahko doseže, če se ti ponudi priložnost. Verjamem, da bi tudi zdajšnjim beguncem morali ponuditi priložnost, da skupaj z nami soustvarjajo boljšo družbo.

Ste članica pobude Dame za informatiko, kjer v okviru fakultete na Univerzi v Mariboru povezuje še 123 inženirk. Kaj je vaš cilj?

Cilj je bil predstaviti naš inženirski poklic, vsa pedagoška in raziskovalna področja, ki jih pokrivamo, in s tem razbiti stereotipe o ženskah v informatiki ter pokazati, da smo prisotne, da smo dobre inženirke. Tako smo lahko zgled mlajšim generacijam, da se v čim večjem številu odločijo za študij informatike.

Zakaj družba potrebuje inženirje in zakaj morda inženirke še bolj?

Razvoj družbe je nedvomno odvisen od tehnike, torej od kadrov, ki delujejo v inženirskih poklicih. Tega se moramo kot družba začeti zavedati in poskusiti odpraviti stereotipno razmišljanje o ženskih in moških poklicih. Kadrov na tehničnih področjih primanjkuje, verjetno tudi zato, ker se ženske

ne odločajo v večjem številu za te študije. Tukaj menim, da imamo dosti prostora, da stanje popravimo in mladim ženskam z vzori pokažemo, da so lahko enakovredne v študiju tehnike in tudi v inženirskem poklicu.

Kje leži vaša delovna vnema?

Delujem na področju podatkovnih tehnologij v najširšem pomenu. Pokriva področje podatkovnih baz, porazdeljenih podatkovnih shramb in v zadnjem obdobju tudi tehnologije veriženja blokov, ki nekako sodi v kategorijo posebnih porazdeljenih shramb. Prav tako se ukvarjam s področjem medicinske informatike, kjer iz podatkov pridobivamo znanje, ki ga lahko ponudimo zdravnikom kot podporo pri odločanju.

Zakaj je povezava ženska in inženir nenavadna? Navsezadnje je to poklic, ki se spleča, zaposljivost je namreč visoka.

Med inženirji ta povezava ni nenavadna – ženski inženirki se čudijo zgolj tisti, ki niso inženirji. V družbi moramo narediti ta premik in se osvoboditi predsodkov. Iniative, kot so izbor za inženirko leta ali naša Dame za informatiko, so tiste, ki nam lahko pomagajo v družbi doseči to ravnovesje. Zagotovo bo treba medijsko izpostaviti še več inženirk, njihove zgodbe približati ljudem in tako pokazati, da so inženirke del našega vsakdana. Ni preprosto, moramo izstopiti iz cone udobja, se izpostaviti, vendar verjamem, da to delamo v dobro družbe in za lepo prihodnost. ✕

Tudi v letu 2020 bo treba biti na cestah potrpežljiv

 novice.svet24.si/clanek/novice/slovenija/5e21b0a9d36d4/tudi-v-letu-2020-bo-treba-biti-na-cestah-potrpezljiv

Državne ceste, ki jih od leta 1998 delimo na avtoceste (štiri- in večpasovne), hitre ceste (tri- in dvopasovne), glavne in regionalne ceste, bodo tudi v letu 2020 doživljale gradbene posege.

Dela bodo potekala na avtocestah in hitrih cestah, za katere skrbi Dars, Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo (Drsi) pa bo gradila in urejala magistralne ceste, regionalne ceste, kolesarska omrežja in železnice.

Drsi nam je razkrila deset največjih infrastrukturnih projektov, ki se jih bodo lotili na cestah in železnicah. Rekonstruirali bodo odsek glavne ceste Zidani most–Radeče, napovedali so novogradnjo ceste Hotemaže–Britof, ki bo trajala dve leti, na vrsti bo tudi gradnja obvoznice Kidričevo v Podravju, ki bo trajala 18 mesecev

Na državnih cestah ...

Zgradili bodo še navezovalno cesto Ljubečna–AC priključek Celje vzhod, obvoznico v Slovenski Bistrici, končno bodo začeli graditi tudi podaljšek Ceste proletarskih brigad, ki bo predstavljal novo cestno povezavo, ki bo razbremenila Limbuško cesto v Mariboru. Modernizirali bodo odsek regionalne ceste med Lokvami in Čepovanom ter preplastili cesto med Razdrtim in Podnanosom. Med Trebijo in Sovodnjami pa bo prišlo do rekonstrukcije ceste, sanacije brežin in rekonstrukcije podpornih ter opornih ukrepov.

Kar zadeva železnico, se bo v tem letu nadaljevala izvedba nadgradnje železniške proge Zidani Most–Celje ter tudi proge med Mariborom in Šentiljem. Direkcija je pojasnila, da sta v drugi polovici leta predvidena tudi začetka nadgradnje vozišča Pragersko in obnove železniškega predora Karavanke. »Nadaljujejo se aktivnosti za uvedbo daljinskega vodenja prometa na odsekih prog Zidani Most–Ljubljana in Zidani Most–Šentilj. V letu 2020 se bo začela izvedba posodobitev signalnovarnostnih naprav med Zidanim Mostom in Šentiljem, v drugi polovici leta 2020 pa je predviden začetek nadgradnje železniškega odseka Podnart–Lesce Bled,« so pojasnili.

Kaj pa avtoceste?

Dars je povedal, da investicijski načrt sicer že imajo, a da so ga poslali v obravnavo in soglasje pristojnemu ministrstvu za infrastrukturo. Vseeno so nam ga predstavili in najprej povedali, da je največ sredstev namenjenih za novogradnje; za drugo cev karavanškega predora ter začetek **graditve** tretje razvojne osi na severnem in južnem delu ljubljanske obvoznice.

Razložili so, da sicer dela, ki zahtevajo zaporo prometa, vsako leto začnejo po zaključku zime. Kdaj točno, je odvisno od posamezne lokacije – koliko je klimatsko obremenjena, vendar pa je to v večini primerov v aprilu, maju. V tem letu bodo na primer odstranili in preuredili območje še zadnje cestninske postaje na našem avtocestnem sistemu (od skupno 34) – postaje Dragotinci na pomurski avtocesti. Sicer pa bodo obnovili skupno približno 55 kilometrov smernih vozišč avtocest in hitrih cest.

Moste in Golovec

Med večjimi gradbenimi ali obnovitvenimi deli na AC-omrežju so izpostavili obnovitev nadvoza med Logatcem in Vrhniko na primorski avtocesti; ta se obeta spomladi. Promet bo potekal po dveh zoženih pasovih. Napeto bo tudi na vzhodni ljubljanski obvoznici na priključku industrijske cone Moste, kjer bodo gradili nov nadhod in rekonstruirali nadvoz. Pozor, ta dela se bodo izvajala skupaj z rekonstrukcijo Letališke ceste. Prek vikendov so poleti in jeseni na tem območju predvidene popolne zapore, pa tudi daljše zapore priključnih krakov.

Tudi na Šmartinski cesti v Ljubljani do rondoja Tomačevo bodo gradbeni stroji. Odsek bodo urejali v poletih mesecih. Sanirali bodo tudi predor Golovec, ravno tako v poletnem času, zato je tam pričakovati večje zastoje. Kje vse se še obetajo dela in s tem povezane gneče oziroma zastoji, pa je razvidno s pričujočega zemljevida.

Povečujejo se nekatera tveganja

Finančni sistem v Sloveniji je stabilen, a se ob »ohlajanju« gospodarstva in negotovosti v mednarodnem okolju povečujejo nekatera sistemska tveganja.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Banka Slovenije v najnovjšem Poročilu o finančni stabilnosti ugotavlja, da je finančni sistem v Sloveniji stabilen, vendar se zaradi »ohlajanja« gospodarstva in negotovosti v mednarodnem okolju povečujejo tudi glavna sistemska tveganja. Da se negotovost v mednarodnem okolju povečuje, se kaže v šibkejši rasti slovenskega gospodarstva;

to pa v razmerah nizkih obrestnih mer povečuje dohodkovno tveganje bančnega sistema. »Dobičkonosnost bank bo tako vse bolj odvisna od obsega kreditiranja,« ugotavljajo v Banki Slovenije in dodajajo: »Povečano je tudi tveganje, ki izhaja iz trga nepremičnin, a se ob umirjanju rasti cen to tveganje zmanjšuje. Rast stanovanjskih posojil ostaja zmerna in stabilna, iz-

postavljenost bank do gradbeništva pa nizka.« Kreditno tveganje v bančnem sistemu ocenjujejo kot nizko, kar je predvsem posledica uspešnega znižanja nedonosnih posojil v zadnjih letih. Potrošniška posojila so predstavljala pomemben vir tveganj, a so se ta po sprejetju zavezujočih ukrepov zmanjšala. »Kapitalska ustreznost bančnega

sistema je dokaj dobra, a bo z 'ohlajanjem' gospodarske rasti ustvarjanje dobička postalo za banke izziv. V prihodnje bo za banke pomembna smotrna razdelitev dobička, še posebej v bankah z nižjimi kapitalskimi presežki. Razlike med bankami so namreč tako glede kapitalskega kot likvidnostnega položaja precejšnje,« ugotavljajo v Banki Slovenije.

Banka Slovenije je v poročilu o finančni stabilnosti objavila tudi rezultate ankete med bankami. Rezultati kažejo, da banke vse več denarja namenjajo za razvoj izdelkov in storitev, ki temeljijo na novih finančnih tehnologijah (FinTech), in da se zavedajo obstoja podnebnih tveganj.

V Banki Slovenije opozarjajo na nekatera finančna tveganja.

Intervju: Daniela Brelih

Dom

ustvarjaš, ne gradiš

Ekologija, varčnost in uporaba naravnih materialov so pomembni elementi tudi v **gradbeništvu**. Zato si Daniela Brelih, direktorica podjetja Topdom, prizadeva za vpeljavo najsodobnejših trendov. V podjetju s približno 500 zaposlenimi skrbijo za okolje, razvoj e-poslovanja, socialno varnost zaposlenih in prijazno delovno okolje. Recept za uspeh je po mnenju direktorice v vztrajnosti, dobri komunikaciji, trdem delu, odličnem sodelovanju z vsemi poslovnimi partnerji in vzajemnem odnosu.

Topdom letos praznuje 25 let. V Sloveniji ste prisotni v kar 34-ih poslovalnicah, v Bosni in Hercegovini pa imate poslovalnico v Tuzli. Sledite viziji po širitvi?

Na slovenskem trgu smo vodilni pri prodaji kritin, gradbenega materiala, fasadnih sistemov, barv in izolacij. Prav tako imamo tudi ostale izdelke za gradnjo, keramiko in kopalniško opremo. S kakovostnim gradbenim materialom, kritinami, fasadnimi sistemi, izolacijo, sanitarno keramiko, kopalniškim pohištvo, orodjem, urejanjem okolice, sodobno logistiko in strokovnim svetovanjem, smo skozi leta utrdili svoj ugled in položaj vodilnega trgovca na slovenskem trgu za gradnjo in obnovo. Vse bolj širimo prodajni program, saj želimo kupcem na enem mestu zagotoviti čimbolj zaokroženo ponudbo.

Skozi leta ste ustvarili prehod in razvoj iz klasičnih gradbenih trgovin v sodobne centre z gradbenim materialom in keramiko.

Res je. Širili smo trgovinski program z barvami, laki, ročnim, vrtnim in pleskarskim orodjem, dodali smo tudi program železnine in keramike ter kopalniške opreme. Pred dobrim letom smo poskrbeli še za prenavo celostne grafične podobe skupine Topdom.

S približno 500 zaposlenimi oskrbujete tako posameznike kot tudi gradbena podjetja in nenehno sledite novim trendom. Kateri so najpomembnejši?

Trendi v **gradbeništvu** so usmerjeni predvsem v varčnost, ekološkost in naravne materiale. Prav ekološki princip, razvoj e-poslovanja, delo v prijaznem okolju, socialna varnost zaposlenih in varstvo okolja so trenutno najsodobnejše smernice, ki jih vpeljujemo tudi v našem podjetju.

V Topdomu raje izpostavljate ustvarjanje doma, ne gradnje hiš. Zato ste vaš program obogatili tudi s kopalniškim materialom.

Že vrsto let grobe gradbene materiale, po katerih smo na trgu najbolj poznani, dopolnjujemo s številnimi drugimi programi, z mehkejšim delom naše ponudbe, ki je namenjen končnim potrošnikom. Želimo, da skupina Topdom ostane primarno prodajno mesto za obrtniški segment, na katerem pa se dobro počutijo tudi mali mojstri, ki potrebujejo nasvet in rešitev na enem mestu. Trudimo se še naprej ostati zanesljiv partner pri pomembnih in prijetnih življenjskih odločitvah – ustvarjanju doma.

Trenutno prevladujete pri velikih mojstrih, svoje moči pa usmerjate tudi v večji delež pri končnih kupcih. Kakšni so vaši cilji?

Naši cilji so vsakoletna rast tako v prometu kot tudi številu poslovalnic, širitev prodajnega programa, poudarek na izrisu kopalnic, osebnem pristopu in strokovnem svetovanju, zagotavljanje kakovostnega materiala, vrhunskih storitev, družbene odgovornosti in visoke kulture v podjetju ter širitev prodajnih mest po vsej državi.

Že 25 let pišete uspešno zgodbo sodelovanja, vzajemnosti, zaupanja, truda in lepih dosežkov. Kakšen je recept za uspeh?

Recept je zagotovo v vztrajnosti, dobri komunikaciji, trdem delu, odličnem sodelovanju z vsemi poslovnimi partnerji in vzajemnem odnosu.

Pogovarjala se je Anita Volčanjšek

17. 1. 2020

Avtor

Nemčija je lani dosegla zgolj 0,6 odstotno gospodarsko rast

2020-1-17 10:07 am Zadnje novice → Gospodarstvo 3

0 0

Nemško gospodarstvo je lani raslo po samo 0,6 odstotni stopnji, so pokazali uradni podatki. Rast je bila tako najpočasnejša po letu 2013. Iz nemškega statističnega urada so poleg tega dejali, da je bila rast v veliki večini gnana s pomočjo porabe gospodinjstev.

Poslovne naložbe v stroje in opremo so se na drugi strani znižale. Izvoz je sicer rasel a precej počasneje kot v prejšnjih letih. Industrijska proizvodnja, razen **gradbeništva** je upadla za 0,5 odstotka.

Statistični urad sicer še ni objavil popolnih podatkov za zadnje četrletje lanskega leta, a ima dovolj podatkov za ustvarjanje ocene celotnega učinka na leto kot celoto.

Kitajska je lani zabeležila najnižjo gospodarsko rast po letu 1990

Claus Vistesén iz družbe Pantheon Macroeconomics je dejal, da je gospodarska rast v zadnjem četrletju verjetno znašala med 0,1 in 0,2 odstotka.

To sledi zelo šibki rasti v tretjem četrletju in majhnemu upadu gospodarske aktivnosti v trimesečju pred tem. Ti zadnji četrletni podatki so pokazali, da se je Nemčija za malenkost izognila recesiji, ki se uradno začne po dveh zaporednih četrletnih krčenjih BDP-ja.

Vseeno pa podatki kažejo, da največjemu evropskemu gospodarstvu ne uspeva generirati rasti.

Proizvodnja avtomobilov

Nemčija je velik izvoznik (tretji na svetu za Kitajsko in ZDA). V zadnjem času pa obstaja vztrajna zaskrbljenost, da trgovinska napetost med ZDA in Kitajsko, še posebej močno vpliva na Nemško gospodarstvo.

Nekaj dokazov o tem najdemo tudi v novih podatkih. Izvoz se je sicer povečal a samo za 0,9 odstotka. To pa je relativno šibek prispevek k gospodarski rasti.

V lanskem letu sta sicer rast doživela storitven in predvsem gradbeni sektor, na drugi strani pa se je industrijski sektor skrčil. Pri statističnem uradu so tako dejali, da je k zmanjšanju rasti še najbolj prispeval nizek obseg proizvodnje v avtomobilski industriji.

Gospodarska aktivnost na osebo se je zvišala za samo 0,1 odstotka. Medtem ko je obseg proizvodnje na zaposleno osebo upadel za 0,3 odstotka. Zaposlovanje se je sicer kljub šibki rasti še naprej nadaljevalo, vseeno pa se je stopnja ustvarjanja novih delovnih mest upočasnila.

Nezaposlenost v Nemčiji je tako pri 3,1 odstotka ena od najnižjih v svetu.

The post [Nemčija je lani dosegla zgolj 0,6 odstotno gospodarsko rast](#) appeared first on [Finančni trgi](#).

Gradbeništvo v EU novembra nekoliko poraslo

17.01.2020 11:43

Luxembourg, 17. januarja (STA) - Obseg gradbenih del v območju evra je bil novembra za 0,7 odstotka večji kot oktobra, medtem ko se je v celotni EU povečal za 1,1 odstotka. Slovenija je bila med redkimi državami, kjer se je obseg gradbenih del zmanjšal, kažejo podatki Eurostata. Oktobra je panoga v območju evra upadla za pol odstotka, v vseh 28 članicah unije pa za 0,4 odstotka.

Med državami članicami, za katere je imel evropski statistični urad podatke, je največjo rast obsega gradbenih del v lanskem novembru dosegla Poljska, in sicer za 3,1 odstotka. Sledita Nemčija in Francija z 2,6- oz. 2,5-odstotno rastjo.

Novembra se je obseg gradbenih del zmanjšal v sedmih državah članicah, med njimi najbolj na Madžarskem (za 4,5 odstotka). Opazneje se je aktivnost gradbenih podjetij zmanjšala tudi na Slovaškem (za 3,8 odstotka) in Portugalskem (za 1,4 odstotka). O padcu so prav tako poročali gradbinci v Sloveniji, in to za 0,8 odstotka.

V primerjavi z novembrom predlani pa se je obseg gradbenih del v državah z evrom povečal za 1,4 odstotka in v celotni EU za 1,7 odstotka. Pri tem izstopa Romunija, ki je na letni ravni zabeležila kar 24-odstotno rast. O visoki rasti teh del so poročali tudi z Madžarske (za 6,8 odstotka) in Nemčije (za 4,8 odstotka). Slovenija je tudi na letni ravni utrpela upad gradbene aktivnosti, tokrat za 8,4 odstotka.

Tudi v letu 2020 bo treba biti na cestah potrpežljiv

 novice.svet24.si/clanek/novice/slovenija/5e21b0a9d36d4/tudi-v-letu-2020-bo-treba-biti-na-cestah-potrpezljiv

Državne ceste, ki jih od leta 1998 delimo na avtoceste (štiri- in večpasovne), hitre ceste (tri- in dvopasovne), glavne in regionalne ceste, bodo tudi v letu 2020 doživljale gradbene posege.

Dela bodo potekala na avtocestah in hitrih cestah, za katere skrbi Dars, Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo (Drsi) pa bo gradila in urejala magistralne ceste, regionalne ceste, kolesarska omrežja in železnice.

Drsi nam je razkrila deset največjih infrastrukturnih projektov, ki se jih bodo lotili na cestah in železnicah. Rekonstruirali bodo odsek glavne ceste Zidani most–Radeče, napovedali so novogradnjo ceste Hotemaže–Britof, ki bo trajala dve leti, na vrsti bo tudi gradnja obvoznice Kidričevo v Podravju, ki bo trajala 18 mesecev

Na državnih cestah ...

Zgradili bodo še navezovalno cesto Ljubečna–AC priključek Celje vzhod, obvoznico v Slovenski Bistrici, končno bodo začeli graditi tudi podaljšek Ceste proletarskih brigad, ki bo predstavljal novo cestno povezavo, ki bo razbremenila Limbuško cesto v Mariboru. Modernizirali bodo odsek regionalne ceste med Lokvami in Čepovanom ter preplastili cesto med Razdrtim in Podnanosom. Med Trebijo in Sovodnjami pa bo prišlo do rekonstrukcije ceste, sanacije brežin in rekonstrukcije podpornih ter opornih ukrepov.

Kar zadeva železnico, se bo v tem letu nadaljevala izvedba nadgradnje železniške proge Zidani Most–Celje ter tudi proge med Mariborom in Šentiljem. Direkcija je pojasnila, da sta v drugi polovici leta predvidena tudi začetka nadgradnje vozišča Pragersko in obnove železniškega predora Karavanke. »Nadaljujejo se aktivnosti za uvedbo daljinskega vodenja prometa na odsekih prog Zidani Most–Ljubljana in Zidani Most–Šentilj. V letu 2020 se bo začela izvedba posodobitev signalnovarnostnih naprav med Zidanim Mostom in Šentiljem, v drugi polovici leta 2020 pa je predviden začetek nadgradnje železniškega odseka Podnart–Lesce Bled,« so pojasnili.

Kaj pa avtoceste?

Dars je povedal, da investicijski načrt sicer že imajo, a da so ga poslali v obravnavo in soglasje pristojnemu ministrstvu za infrastrukturo. Vseeno so nam ga predstavili in najprej povedali, da je največ sredstev namenjenih za novogradnje; za drugo cev karavanškega predora ter začetek **graditve** tretje razvojne osi na severnem in južnem delu ljubljanske obvoznice.

Razložili so, da sicer dela, ki zahtevajo zaporo prometa, vsako leto začnejo po zaključku zime. Kdaj točno, je odvisno od posamezne lokacije – koliko je klimatsko obremenjena, vendar pa je to v večini primerov v aprilu, maju. V tem letu bodo na primer odstranili in preuredili območje še zadnje cestninske postaje na našem avtocestnem sistemu (od skupno 34) – postaje Dragotinci na pomurski avtocesti. Sicer pa bodo obnovili skupno približno 55 kilometrov smernih vozišč avtocest in hitrih cest.

Moste in Golovec

Med večjimi gradbenimi ali obnovitvenimi deli na AC-omrežju so izpostavili obnovitev nadvoza med Logatcem in Vrhniko na primorski avtocesti; ta se obeta spomladi. Promet bo potekal po dveh zoženih pasovih. Napeto bo tudi na vzhodni ljubljanski obvoznici na priključku industrijske cone Moste, kjer bodo gradili nov nadhod in rekonstruirali nadvoz. Pozor, ta dela se bodo izvajala skupaj z rekonstrukcijo Letališke ceste. Prek vikendov so poleti in jeseni na tem območju predvidene popolne zapore, pa tudi daljše zapore priključnih krakov.

Tudi na Šmartinski cesti v Ljubljani do rondoja Tomačevo bodo gradbeni stroji. Odsek bodo urejali v poletih mesecih. Sanirali bodo tudi predor Golovec, ravno tako v poletnem času, zato je tam pričakovati večje zastoje. Kje vse se še obetajo dela in s tem povezane gneče oziroma zastoji, pa je razvidno s pričujočega zemljevida.